

رأی‌آورترین نامزدهای ادوار مجلس

◀ مجلس اول

فخرالدین
حجاری

۱۵۶۸۷۵۹

◀ مجلس دوم

علی اکبر
هاشمی رفسنجانی

۱۸۹۱۲۶۴

◀ مجلس سوم

علی اکبر
هاشمی رفسنجانی

۱۲۹۴۴۱۹

◀ مجلس چهارم

علی اکبر
موسوی حسینی

۹۳۷۳۰۲

◀ مجلس پنجم

علی اکبر
ناطق ثوری

۸۷۹۸۹۳

◀ مجلس ششم

محمدرضا
خاتمی

۱۲۲۶۴۱۸

◀ مجلس هفتم

غلامعلی
حداد عادل

۸۸۸۲۷۶

◀ مجلس هشتم

غلامعلی
حداد عادل

۸۴۴۲۳۰

◀ مجلس نهم

غلامعلی
حداد عادل

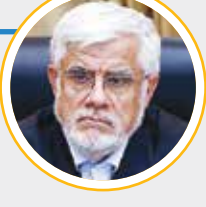
۸۰۹۱۳۳

◀ مجلس دهم

محمدرضا
عارف

۱۶۰۸۹۲۶

◀ مجلس یازدهم

پیام مشارکت اصلاح‌طلبان در انتخابات از زبان زهرا شجاعی در گفت‌وگو با «ایران»:

برای ایران در انتخابات شرکت می‌کنیم

◀ مه‌راوه خوارزمی
خبرنگار احزاب

شورای عالی سیاستگذاری جبهه اصلاح‌طلبان ایران اسلامی کار ارائه فهرست انتخاباتی را در تهران به احزاب سپرد. تصمیمی که حلال‌سبب شده است در برابر فهرست‌های متعدد اصولگرایی، فهرست اصلاح‌طلبان هم تعدد یابد. پیام این راهبرد اصلاح‌طلبان در مواجهه شدن با محدودیت‌های انتخاباتی‌شان برای حاکمیت و مردم چیست؟ چرا با وجود اینکه از ماه‌ها پیش ایده‌هایی مانند مشارکت مشروط مطرح می‌شد، اصلاح‌طلبان نه تنها تصمیم به قهر انتخاباتی نگرفتند که همچنان خود را در گردونه سیاست‌ورزی و رقابت نگاه داشتند؟ بازه‌ها شجاعی از اعضای شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان درباره پرسش‌هایی از همین دست گفت‌وگو کردیم.

■ شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان در انتخابات اخیر تصمیم به آن گرفت که دست‌کم در حوزه انتخابیه تهران کار ارائه فهرست‌های انتخاباتی را به احزاب بسپارد و خود از ارائه فهرست اجتناب کند، این تصمیم به باور شما چه پیام‌هایی برای حاکمیت و مردم و چه پیام‌هایی برای جریان اصلاحات به همراه دارد؟ شاید بد نباشد اگر در مقدمه‌ای کوتاه به روندی پیردازم که منجر به این تصمیم شد. فلسفه تشکیل شورای عالی سیاستگذاری جبهه اصلاح‌طلبان، فعالیت در انتخابات و مشارکت در تعیین سرنوشت کشور بوده است. ما از گذشته یک شورای هماهنگی جبهه اصلاحات داشتیم که از احزاب اصلاح‌طلب تشکیل شده و قدمتی نزدیک به دو دهه دارد. اما شورای سیاستگذاری با هدف شرکت در انتخابات تشکیل شد و الان در دوره سوم خودش است. در ترکیب اعضای آن هم همان طور که می‌دانید علاوه بر دبیران کل احزاب اصلاح‌طلب تعدادی از شخصیت‌های حقیقی اصلاح‌طلب حضور دارند که شورایی با عدد بیش از ۵۰ عضو را تشکیل داده‌اند.

شورای عالی از ماه‌ها پیش جلساتی را تشکیل داد و چهار کارگروه تعریف کرد تا مقدمات لازم را برای حضور فعال و تعیین‌کننده و تأثیرگذار در انتخابات مجلس یازدهم فراهم کنند. کارگروه تدوین برنامه و راهبردها که من هم عضو آن بودم با جمع‌آوری نظرات احزاب مختلف و تهیه فهرستی از چالش‌های موجود در سیاست‌های داخلی و خارجی به تدوین راهبرد مشارکت در انتخابات پرداخت و آن را به تصویب شورای عالی رساند. بر اساس این راهبرد شورای عالی تصمیم گرفت شرکت در انتخابات را به صورت قطعی مد نظر قرار دهد و برای داشتن مجلسی کارآمد و در تراز قانون اساسی تلاش کند. همچنین تهیه معیارهایی برای گزینش نامزدهای اصلاح‌طلب و به دنبال آن تدوین برنامه‌های عملی و سنجش‌پذیر برای آنها در دوره نمایندگی از جمله رئوس فعالیت‌هایی بود که کارگروه راهبرد انجام داد. در کارگروه‌های استان‌ها و تشکیلات، پایش فعالیت نمایندگان و رسانه نیز فعالیت‌ها به خوبی پیگیری شد. در مجموع شورا فعالیت خودش را برای انتخابات در بالاترین سطح انجام داد. اما متأسفانه به رغم همه این فعالیت‌ها

و اعلام آمادگی‌ها وضعیتی که بعد از اعلام تأیید صلاحیت‌ها مشاهده شد، در این دوره فراتر از پیش‌بینی‌ها رخ داد. نمی‌خواهم وارد جزئیات آن شوم چون در رسانه‌ها به آن پرداخته شده است. اما بالاخره در جلسه شورای عالی بعد از بحث و بررسی‌های مفصل این نتیجه حاصل شد که ما در حوزه انتخابیه تهران تعداد کاندیداهای اصلاح‌طلبی که بتوان از میان آنها فهرست کامل و جامعی ارائه دهیم در اختیار نداریم. بنابراین فهرست نخواهیم داد اما در انتخابات شرکت می‌کنیم و ارائه فهرست را برعهده احزاب و اشخاص می‌گذاریم تا کاندیداهای مورد نظر خود را معرفی کنند و در شهرها و استان‌های دیگر نیز تصمیم‌گیری برعهده شورای اصلاح‌طلبان هر استان قرار داشته است.

این تصمیم دو پیام دارد. پیام این تصمیم به مردم و بدنه اجتماعی حامی اصلاح‌طلبان دعوت آنها به شرکت در انتخابات و اعلام مشارکت اصلاح‌طلبان در انتخابات است و گویای آن است که ما همچنان در راستای مصالح و منافع ملی در انتخابات شرکت می‌کنیم و همچنان معتقد هستیم که راه دموکراسی از صندوق‌های رأی عبور خواهد کرد و ما با نظام و انتخابات قهر و تحریم نخواهیم بود. بنابراین همین‌سنگی ما و تعهد ما را نسبت به نظام، انقلاب و جمهوری اسلامی و نگرانی‌هایمان را برای سرزمین ایران نشان می‌دهد. اما پیامی که تصمیم ما برای مسئولان داشت این است که به نوعی گله و نارضایتی خودمان را از رد صلاحیت‌های گسترده از طریق ارائه ندادن لیست آن هم صرفاً برای حوزه انتخابیه تهران نشان بدهیم.

■ اشاره داشتید که شورا تشکلی بود که از ابتدا با هدف مشارکت در انتخابات گره خورده بود. در این مقطع و با تصمیمی که گرفته شد آیا شورا کار خودش را پایان یافته می‌داند یا همچنان برای اثرگذاری در انتخابات برنامه دارد؟ در مجموع الان نسبت شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان با انتخابات چیست؟

احزاب و نهادهای سیاسی تشکیل می‌شوند تا در جهت اداره بهتر کشور تلاش کنند. این اداره بهتر و مشارکت در تعیین سرنوشت از راه‌های مختلف صورت می‌گیرد. مشارکت در انتخابات یکی از مهم‌ترین کارکردهای احزاب و

جبهه‌ها و ائتلاف‌های حزبی است و نه همه کارکرد آنها. شرکت در انتخابات هم مراحل گوناگونی دارد از ثبت نام کاندیداهای تا ارائه فهرست و از رأی دادن تا نظارت و رصد فعالیت‌های نمایندگان منتخب در مجلس و مقامات دولت. بنابراین ما معتقدیم که فعالیت حزبی و جبهه‌ای در دادن لیست خلاصه نمی‌شود. ارائه فهرست یکی از فعالیت‌ها است که ما در این مرحله به دلیل اینکه امکان ارائه فهرست نداریم، نتوانستیم به آن مبادرت کنیم. اما با ارائه برنامه با تشویق مردم برای شرکت در انتخابات و بیان انتظارات و مطالبات جامعه از نهاد قانونگذاری و رصد فعالیت نمایندگان در مجلس سعی خواهیم کرد در فضای انتخابات که متأسفانه تا این لحظه چندانی گرمایی نیافته، بتوانیم نقش مؤثری داشته باشیم و توصیه کنیم به مردم که بر اساس شناخت خودشان افرادی را که دارای شایستگی، صداقت، پاکدستی و تخصص و تجربه هستند، انتخاب کنند. بنابراین فعالیت ما نه تنها تمام نشده که تازه شروع شده است.

■ به هر حال تصمیم شورای سیاستگذاری فارغ از انتقاد هم نبود. فی‌المثل بعضی معتقدند در شرایطی که جریانی در کشور می‌خواهد اصلاح‌طلبان را از عرصه سیاست‌ورزی دور کند، اصلاح‌طلبان نباید خود به استقبال این روند بروند و از عرصه سیاست‌ورزی عقب‌نشینی کنند.

پاسخ شما به چنین انتقاداتی چیست؟ قطعاً تصمیمات سیاسی بر اساس تحلیل‌هایی گرفته می‌شود که از شرایط موجود یعنی میزان امکانات، فرصت‌ها و تهدیدها، ظرفیت‌ها، نقاط قوت و نقاط ضعف وجود دارد. مسلمان دوستانی که نسبت به این تصمیم‌ها انتقاد دارند، اطلاعات اولیه‌شان و داده‌هایی که بر اساس آنها تحلیل کرده‌اند به نتایج متفاوتی آنها را رسانده است و شاید پیشنهاد برخی از آنها این بوده که ما باید مثل دوره‌های قبل یک روش حداقلی را اتخاذ می‌کردیم و چراغی به دست می‌گرفتیم و در فقدان نیروهای اصلاح‌طلب به حداقل‌هایی رضایت می‌دادیم یا سیاست ائتلاف با بخشی از جریان‌های سیاسی دیگر را پیش می‌گرفتیم. همه این روش‌ها و گزینه‌ها در جلسات شورای عالی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به جمع‌بندی‌ای که به آن رسیدیم این پیشنهاد ارائه شد. بنابراین آن نگاه هم محترم است اما به اعتقاد ما بخشی از جریان رقیب تمایل برای عملی کرده‌اند و در قریب به ۱۶۰ حوزه انتخابیه تقریباً ترکیب نمایندگان به دلیل وجود نداشتن یک رقیب قوی اصلاح‌طلب احزاب و نهادهای سیاسی تشکیل می‌شوند تا در جهت اداره بهتر کشور تلاش کنند. این اداره بهتر و مشارکت در تعیین سرنوشت از راه‌های مختلف صورت می‌گیرد. مشارکت در انتخابات یکی از مهم‌ترین کارکردهای احزاب و

جبهه‌ها و ائتلاف‌های حزبی است و نه همه کارکرد آنها. شرکت در انتخابات هم مراحل گوناگونی دارد از ثبت نام کاندیداهای تا ارائه فهرست و از رأی دادن تا نظارت و رصد فعالیت‌های نمایندگان منتخب در مجلس و مقامات دولت. بنابراین ما معتقدیم که فعالیت حزبی و جبهه‌ای در دادن لیست خلاصه نمی‌شود. ارائه فهرست یکی از فعالیت‌ها است که ما در این مرحله به دلیل اینکه امکان ارائه فهرست نداریم، نتوانستیم به آن مبادرت کنیم. اما با ارائه برنامه با تشویق مردم برای شرکت در انتخابات و بیان انتظارات و مطالبات جامعه از نهاد قانونگذاری و رصد فعالیت نمایندگان در مجلس سعی خواهیم کرد در فضای انتخابات نقش مؤثری داشته باشیم و توصیه کنیم به مردم که بر اساس شناخت خودشان افرادی را که دارای شایستگی، صداقت، پاکدستی و تخصص و تجربه هستند، انتخاب کنند.

خودشان را در زمینه آموزش، کادرسازی و نظارت بر عملکرد ارکان قدرت و دادن برنامه انجام بدهند فعالیت‌های دیگری وجود دارد که قطعاً اصلاح‌طلبان انجام خواهند داد. ضمن اینکه ما هنوز ناامید نیستیم و تصور نمی‌کنیم که شرایط به گونه‌ای پیش‌برود که هیچ نیروی اصلاح‌طلبی در مجلس حضور نداشته باشد. وجود یک فراکسیون اقلیت قوی از اصلاح‌طلبان در مجلس می‌تواند تأثیر خودش را بر روند قانونگذاری بگذارد که امیدواریم این اتفاق بیفتد.

■ درست است که بخش عمده انتخابات بر محور رقابت‌های سیاسی قرار دارد اما به هر حال تأثیرات عمده‌تر آن در منافع ملی و تقویت پایه‌های دموکراتیک نظام سیاسی رخ می‌دهد. از جایگاه فردی که دهه‌هاست فعالیت سیاسی داردی نمایندگان شایسته و تشکیل مجلسی می‌داند. الان امان دست‌کم در زمانی که

به اعتقاد من در هر انتخاباتی دو عدد مهم است و چه در سیاست داخلی و چه در سیاست خارجی مورد توجه و تحلیل قرار می‌گیرد. عدد اول میزان مشارکت مردم است. یعنی آن درصدی از واجدین شرایط رأی دادن که در انتخابات شرکت می‌کنند صرف نظر از اینکه به چه کسی رأی می‌دهند. این عدد برای ما خیلی مهم است و به همین دلیل هم هست که ما اعلام شرکت در انتخابات و دعوت مردم به شرکت در انتخابات کردیم. زیرا هرچه این درصد بالاتر باشد حمایت و پشتیبانی مردم را از نظام و شعارها و مؤلفه‌هایی که برای استقلال و حاکمیت ارضی وجود دارد نشان می‌دهد و بر اساس همین ما معتقدیم که برای تقویت مشروعیت نظام و حمایت مردم از ارکان و پایه‌های نظام باید تلاش کنیم به هرچقدر می‌توانیم این عدد را بالا ببریم تا بدخواهان و کسانی که برای ایران خواب‌های آشفته می‌بینند بدانند که مردم ما همچنان که در مراسم تبلیغ سرباز وطن، سردار سلیمانی شرکت کردند، همچنان که در راهپیمایی ۲۲ بهمن شرکت کردند، حافظ کشور و پشتیبان نظام جمهوری اسلامی ایران هستند و اگر انتقاد یا اعتراضی بر عملکرد نهادهای دارند این مساله داخلی است و به دیگران مربوط نمی‌شود.

عدد دوم میزان رأی نمایندگان منتخب مردم است که نشان دهنده اقبال مردم به یک فرد یا جریان خاص است و این در سیاست داخلی قابل بحث و بررسی است. بنابراین ما معتقدیم که به دلیل حساسیت شرایطی که داریم، ما همیشه در ۴۰ سال بعد انقلاب گفته‌ایم که در برهه حساسی قرار داریم اما خدا وکیل‌ی این دوره واقعاً برهه حساسی از تاریخ ایران است و ما در شرایط سختی از جهت تحریم‌ها، فضای بین‌المللی و منطقه‌ای قرار داریم و نقشه‌هایی که قدرتهای متخاصم برای خاک ایران دارند ایجاد می‌کند که با حساسیت

بیشتری به صحنه نگاه کنیم. در فضای سردی که متأسفانه وجود دارد و پایین بودن میزان انگیزه مردم برای شرکت در انتخابات و حوادث تلخی که طی ماه‌های اخیر رخ داد و شدت ناامیدی و بی‌اعتمادی و نقد مردم را افزایش داد، امیدواریم که بتوانیم با روش‌هایی موجب بالا رفتن مشارکت مردم در انتخابات بشویم. امیدواریم که مسئولان ما هم این پیام‌ها را دریافت کنند و در تصمیم‌گیری‌های خودشان بر اساس منافع و مصالح ملی و آرمان‌ها و اهدافی که حضرت امام بیان کردند و در قانون اساسی آمده و جمهوری اسلامی بر اساس آن شکل گرفته حرکت کنند و مکرر در مکرر نیروها را از قطار انقلاب پیاده نکنند. ■ به هر حال در ادوار گذشته انتخابات کمابیش این گونه بوده که مردم به بزرگان جریان‌های سیاسی اقتدا می‌کردند و به فهرست‌های مورد حمایت آنها رأی می‌دادند. الان امان دست‌کم در زمانی که

به نظر من این دوره انتخابات می‌تواند تجربه خوبی برای مردم باشد تا با شناخت و آگاهی بیشتر و با تلاش بیشتر برای کشف نیروهای صاحب صلاحیت اقدام کنند و صرفاً به اعتبار نام رهبران سیاسی به لیست‌ها رأی ندهند. زیرا واقعیت این است که در دوره‌های قبل بعضی از کسانی که در فهرست‌ها بودند برای افراد شناخته شده نبودند اما به اعتبار نام بعضی شخصیت‌ها و با تکراری که آنها کردند رأی آوردند. شاید در این دوره فرصت خوبی باشد که مردم خودشان انتخاب کنند و این انتخاب را هم بر اساس ملاک‌های واقعی انجام دهند. متوجه باشند که انتخاب فردی برای قانونگذاری در مجلس مستلزم داشتن تعهد و پایبندی به ارزش‌های انقلاب، سلامت نفس و سلامت اقتصادی و مسئولیت‌پذیری است. این‌ها ملاک‌هایی است که باید مد نظر قرار بگیرد و شاید مجلس بعدی مجلسی باشد که نمایندگانش بر اساس فضیلت انتخاب شوند و نه صرفاً بر اساس جناح و جریان سیاسی. باید امیدوار باشیم که مجلس به جایگاه خودش در رأس امور برگردد و ترکیب اعضای آن بتوانند مصالح کشور را با توجه به شرایط بین‌المللی و منطقه‌ای تشخیص بدهند و تصمیم‌گیری درست انجام دهند. همچنین امیدواریم که در این دوره شاهد آن نباشیم که نامزدها به صرف کسب رأی به ارائه شعارهای منطقه‌ای و وعده‌های عمرانی خارج از حیطه اختیارات نمایندگی بپردازند و مردم هم به کسانی رأی بدهند که برای بهبود شرایط همه کشور برنامه دارند.